

Lukekaa peliä!

Boken *Sjutton texter om läsning* är skriven av modersmåsläraren och författaren Katarina von Numers-Ekman under hennes tre år som finlandssvensk läsambassadör. Boken kan laddas ner i pdf-format på www.lasambassadoren.fi och www.sydskusten.fi.

Sjutton texter om läsning on kokoelma Katarina von Numers-Ekmanin kirjoittamia blogeja ja kolumneja, joissa on aiheena lasten ja nuorten lukeminen. Kirja käsittelee aihetta monipuolisesti. Se on suunnattu opettajille, vanhemmille, isovanhemmille ja muille aiheesta kiinnostuneille. Kirja listaa heti alkuun kolmekymmentäviisi napakkaa neuvoa siitä, kuinka arjessa voidaan tukea positiivisin keinoin lapsen lukutaidon kehittymistä.

Koulun on uuden opetussuunnitelman mukaisesti ohjattava oppilasta erilaisten tekstityyppien ymmärtämiseen ja käsittelyyn. Katarina von Numers-Ekman esittelee luvussa *Multilitteracitet och läsning av läromedel* monilukutaitoa ja multimodaalista viestintää. Hän huomauttaa, etteivät multimodaaliset tekstit rajoitu vain digitaalisesti tuotettuihin teksteihin vaan myös paperille painettu teksti valittuine tyyppikirjaimineen, tekstin asetteluineen ja kuvineen lukeutuu samaan kategoriaan. Hän peräänkuuluttaa myös, että jokaisen aineenopettajan on opetettava oman aineensa monilukutaitoa oppilaille ja että opetuksen on perustuttava monipuoliseen tekstityypistöön kaikissa aineissa.

Opettajille kirjasta löytyy hyödyllisiä vinkkejä opetustyöhön. Miten esimerkiksi ohjata oppilasta kirjoittamaan kirja-arvio tai esittämään se suullisesti? Kirjassa tuodaan esiin eri lähestymistapoja, joita oppilas voi käyttää lähtökohtinaan arvioidessaan lukemaansa kaunokirjallista teosta. Oppilas voi kertoa teoksesta lukukokemuksensa perusteella miettimällä esimerkiksi, mikä kertomuksessa yllätti, mikä on sen jännittävin kuvaus ja missä kohtaa kirjan loppukäänteet ovat aavistettavissa.

”Lukekaa peliä”, kuuluu tuttu huuto kentän laidalta, kun valmentaja ohjaa kasvat punaisena joukkueensa poikia. Kirja herätti minussa tämän muistikuvan menneiltä vuosilta. Jalkapalloa pelanneen pojan äitinä minua erityisesti viehätti teksti, jossa verrataan tekstin ymmärtämistä vastaavanlaiseksi toiminnaksi kuin osata ”lukea peliä”. Esimerkiksi televisiolähetys, jossa seurataan urheilutoimittajan samanaikaisesti selostamaa jalkapallo-ottelua ja siihen

liittyvää asiantuntijoiden kommentteja ennen ja jälkeen pelin, on monitasoisen tekstin tulkintaa. Voisiko lukuhaluton, urheilusta motivoitunut oppilas kiinnostua erilaisista teksteistä, jos niiden tulkinnessa käytettäisiin hyväksi ”pelisilmää”? Ajatus on mielenkiintoinen.

Sjutton texter om läsning -kirjan layoutista on annettava täydet pisteet. Kirja on silmälle miellyttävä, se antaa tilaa intensiiviselle lukemiselle tai suomen mahdollisuuden pikaiseen selailuun. Etenkin pienet piirroksot, alleviivaukset, ympyröidyt sanat ja marginaaliin ”käsinkirjoitetut” vinkkaukset antavat lisäilmettä kirjalle.

Kehotus ”pelin lukemiseen” on kirjan tekstien taustavoimana. Katarina von Numers-Ekmanin tekstit lähestyvät lukemista monista eri näkökulmista avaten lukemiseen liittyviä lainalaisuuksia; yhtä loogisesti kuin valmentaja ohjaa hyökkääjiä, puolustajia ja maalivahteja pelinrakentamiseen. Lukekaamme peliä. ■

Boken *Sjutton texter om läsning* kan laddas ner som pdf här:

[http://www.lasambassadoren.fi/Site/Data/2112/Files/17-texter-om-lasning_webb_2\(1\).pdf](http://www.lasambassadoren.fi/Site/Data/2112/Files/17-texter-om-lasning_webb_2(1).pdf)